

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

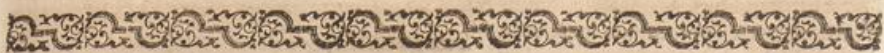
Sōkratus Scholastiku Kai Ermeiu Sozomenu Ekklesiastikē Istoria

Socrates <Scholasticus>

Mogvntiae, 1677

Caput Primum. De morte Arcadii, & de Imperio Theodosii Iunioris, ac de
sororibus ejusdem. Item de pietate, virtute ac virginitate Pulcheriae
Augustae; & de religiosis actibus illius; & quam recte ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-14233

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ
ΕΡΜΕΙΟΥ
ΣΩΖΟΜΕΝΟΥ
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ
ΙΣΤΟΡΙΑΣ
ΤΟΜΟΣ Θ'.

EJUSDEM
HERMIÆ
SOZOMENI
ECCLESIASTICÆ
HISTORIÆ
LIBER IX.

Κεφ. α'.

CAPUT PRIMUM.

Περί οὗ ἀρκადίου τελευταίου, καὶ τῆς τῶν αὐτοῦ θεοδοσίου ἀρχῆς, καὶ περὶ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ, καὶ περὶ τῆς εὐσεβείας καὶ ἀρετῆς καὶ παρθενίας πολυχρείας τῆς βασιλίδος, καὶ περὶ τῶν θεοφιλῶν ταύτης ἔργων, καὶ ὡς τὸν βασιλέα προεβόη-
των αὐτῆς.

De morte Arcadii, & de Imperio Theodosii junioris, ac de sororibus ejusdem. Item de pietate, virtute ac virginitate Pulcheriæ Augustæ; & de religiosis actibus illius; & quam recte Theodosium imperatorem educaverit.

Αλλῷ δὲ καὶ ἰωάννῳ, ὃς ἐχεῖ μετ' ἐπολύ τῷ τῆς τελευτῆς, τρίτον ἐστὶν ἡδη ἀττικῆς διανύοντι τῷ κωνσταντινῶν πόλεως ἐπισκοπὴν, βασισε καὶ φιλίππε ὑπάσων ἰων, τελευτῆς τὸν βίον ἀρκάδιου, διάδοχον τῆς ἡγεμονίας θεοδοσίου ἰον ἡσ καλαπῶν, δέξιν γάλακτι τρέφει πεπαυμένον θυγάστρας ἡ, παλχερίαν καὶ ἀρκάδιαν ἡ μαρίαν, ἐπικομιδῆνας ἡ μοι δοκεῖ μάλις τὸν θεὸν ἐπιδείξαι, μόνην δὲ σέβειν ἀρετῶν πρὸς σωτηρίαν τοῖς βασιλεύσιν ἀνευ τῆς ταύτης, μηδὲν εἶναι στρατεύματα ἡ βασιλέως ἰσχυρὸν, ἡ τῷ ἄλλῳ ὄψασκευῶν ἐπεὶ ἐν δὲ σέβει τὸν βασιλέα ἡσ ὄψασκευῶν ἡ τῶν ὄλων οἰκτρῶν θεῶν δύναμις, ἐπιτροπον αὐτῆς ἡ τῆς ἡγεμονίας καλέσῃσ πελχερίαν τὴν ἀδελφίαν ἡ τῆς ἐποπεντεκαδέκον ἐστὶν ἄγασα, ὑπερτὴν ἡλικίαν σοφώτατον ἡ θεῶν ἔλαβε νέν ἡ πρῶτα μὴν τὴν αὐτῆς παρθενίαν τῷ θεῷ ἀνέθηκε, καὶ τῶν ἀδελφῶν ἐπὶ τὸν αὐτὸν ἐπαυδαγάθησε βίον, ὅπως μὴ ἄλλον ἀνδρα ἐπὶ σαγάγη τοῖς βασιλείοις, καὶ ζῆλος καὶ ἐπιβεβλήσασαν ἀνέλη ἀφορμῶν ἐπιβεβλήσασα δὲ τῶν δόξα, καὶ θεὸν αὐτὸν, καὶ ἱερεῖς, καὶ πάντα ἀρχοῦρον μάρτυρας ποιημένη τῶν αὐτῆς

Res quidem Joannis hujusmodi fuere. Ceterum haud ita diu post ejus mortem, cum Atticus annum tertium ageret in Episcopatu Constantinopolitano, Basilio & Philippo Consulibus, Arcadius finem vivendi fecit, successore Imperii relicto Theodosio filio, qui tum recens erat ab lactatu: filia autem Pulcheriæ, Arcadiæ & Marinæ relictis, adhuc adolescentulis. Qua quidem re vel maxime declarasse mihi videtur Deus, solam pietatem Imperatoribus ad salutem sufficere: sine illa vero, nec exercitus, nec Imperatoris robur, nec reliquum apparatus quidquam prodesse. Nam cum hujus universi custos Divina virtus, Imperatorem religiosissimum fore prævidisset, curatricem illius ac totius Imperii constituit Pulcheriam sororem. Quæ licet nondum quindecim annos nata, supra ætatem tamen sapientem ac vere divinum sensum accepit. Ac primum quidem suam ipsius virginitatem Deo consecravit, & sorores suas ad idem vivendi genus informavit, ne quem alium virum in palatium introduceret, utque æmulationis & insidiarum occasionem omnem excluderet. Denique ut ea quæ decreverat amplius confirmaret, Deumque ac sacerdotes, & subditos omnes, testes haberet actorum suorum, ex auro &
Hhhhh iij

Pretiosis lapidibus admirabile quod-
 dam donarium, operum quae spectantur
 longe pulcherrimum, sacram mentam
 in Ecclesia Constantinopolitana pro vir-
 ginitate sua & pro fratris Imperio dedi-
 cavit. Et in fronte ipsius mensae, ut
 cunctis conspicua essent, haec eadem in-
 scripsit. Postquam vero principatus cu-
 ram suscepit, orbem Romanum optime
 ac decentissime gubernavit: quippe quae
 recte consulere, & consulta celeriter
 exequeretur ac scriberet. Nam & lo-
 qui & scribere eleganter callebat, tam
 Graeco, quam Latino sermone. Om-
 nium vero quae gerebantur, laudem ad
 fratrem referebat. Dabatque operam ut
 disciplinis ad aetatis captum accommodatis,
 regaliter quantum fieri posset, edu-
 caretur. Et artem quidem equitandi,
 armorum quoque ac litterarum scientiam,
 ab huiusmodi rerum peritis discere-
 bat. Uterque in processibus graviter ac
 pro Imperatoria maiestate se gereret, a
 forore instituebatur: quomodo vestem
 gestare deberet: quomodo sedendum,
 & qualiter incedendum esset: quomodo
 risum continere, & pro loco ac tempo-
 re nunc mitis, nunc formidabilis esse
 deberet, & eos qui ab ipso aliquid pe-
 terent, decenter audire. Sed praecipue
 cum ad pietatem informabat, assuefa-
 ciens illum, ut assidue oraret, & Eccle-
 sias adiret; easque donariis ac pretiosis
 muneribus ornaret: ut sacerdotes,
 omnesque viros bonos, & eos qui ex
 Christianorum legibus atque institutis
 philosopharentur, in pretio haberet.
 Praeterea cum per adulterina dogmata
 religio turbanda esse videretur, ipsa stu-
 diose ac sapienter prospexit. Certe quod
 nova haereses nostra aetate minime pra-
 valuerint, illam in causa fuisse reperie-
 mus, sicut in sequentibus cognoscetur
 apertius. Porro cum Deum maxima
 religione coleret, prolixum fuerit re-
 censere, apud quos illa, & quot Eccle-
 sias magnifice construxerit; quot diver-
 soria pauperum ac peregrinorum; quot
 denique monasteria constituerit, perpetuis
 sumptibus ad haec destinatis, & anno
 adalendos eos qui illic manerent.
 Quod si quis ex rebus ipsis veritatem
 scrutari malit, quam verbis meis cre-
 dere, inveniet profecto, me nec falsum,
 nec ad gratiam ista scribere: dum ha-
 rum rerum notitiam, a Procuratoribus

βεβλευμένων, ἐν χρυσῷ καὶ λίθων τιμίων
 θαυμασίον τι χρῆμα θεμάτων κάλλους,
 ὑπὲρ τῆς ἰδίας παρθενίας καὶ τῆς ἀδελφῆς
 ἡγεμονίας, ἱερῶν ἀνέδεδότραπεζων ἐν τῇ ἐκ-
 κλησίᾳ κωνσταντινουπόλεως καὶ ἐπὶ τῇ μέσῃ
 τῆς τραπεζῆς, ὡς ἀνὴρ πᾶσιν ἐκδηλῆσεν, ἡδὲ ἐπι-
 γραφῆν ὑπεισελθῆσα ἡ τῆς ἡγεμονίας τὴν
 φρονίδα ἀρίστη καὶ ἐν κόσμῳ πολλῶν ῥω-
 μαίων οἰκονομῶν διάκησεν δι' βελευομένη,
 ὡς ἐν τῇ ἐπιγραφῇ ἐπιγεγραμμένη καὶ γε-
 γραμένη ἡ κελεύουσα ἡ λέξις, καὶ γεγραμμένη ὁρῶν
 καὶ τὴν ῥωμαίων καὶ ἑλλήνων φωνῶν τῶν ἡ-
 βραπτομένων τὴν δόκησιν εἰς τὸν ἀδελφοὺς ἀν-
 φερῆ καὶ ἐπεμελεῖτο, ὡς ἀνὴρ μάστιγα βασιλικῆς
 ἀναχθεῖν τοῖς καθ' ἡλικίαν παιδευομένοις
 μαθημασιν ἀλλ' ἰππικὴν μὴν καὶ τὴν ἐν τοῖς
 ὄπλοις, καὶ τοῖς λόγοις ἀσκήσῃ, ὡς τῶν ἐπι-
 στημόνων ἐξεδιδάσκετο: καὶ ἡ τῆς ἀσκήσεως
 κόσμου ἔναμι καὶ βασιλικῆς, ὡς τῆς ἀδελφῆς
 ἐρρυθμίζετο ἐὰν ἡ χρῆσις ἐλλήνων μαθη-
 τῶν, καὶ τῶν ἡμετέρας, καὶ βασιλικῆς, καὶ
 γελῶν κρατεῖν, καὶ περὶ τῆς καὶ φόνου: οἰ-
 καιῶ ἔναμι καὶ ἀρμολογίας πυνθάνεσθαι τῶν πε-
 ρι τῆς δεομένων ἐχθρῶν καὶ εἰς δισέβειαν ἀν-
 τὸν ἡγε, συνεχῶς ὄχεσθαι, καὶ ταῖς ἐκκλησίαις
 Φοῖαν ἐπιγεγραμμένη καὶ ἀναθήμασι καὶ κει-
 λίσιοις τῆς δικητικῆς οἴκῃς γεγραμμένη ἐν τῇ
 ἐκκλησίᾳ τῆς ἱερέας, καὶ ἄλλῃς ἀγαθῆς ἀνδρας,
 καὶ τῆς νόμῳ χριστιανῶν φιλοσοφίας: ἡ
 μὲν ἀλλὰ καὶ ὑπὸ νόθων δογματῶν κηρύττει
 ζεῶν κινδυνεύσας τῆς θεοσεβείας, σπερδὴ καὶ σο-
 φῶς ἀπορῶσθαι ἐν τῇ κηρύσει ἀπορῶσθαι ἐν τοῖς
 καθ' ἡμᾶς χρόνοις κρατεῖν, μάστιγα ἀλλῶν αἰ-
 λῶν διδασκόμεν, ὡς ἐν τοῖς μὲν ταῦτα εἰσομῶν
 δέξῃ πολλῶν τὸ θεῖον θεοσεβείας, μακροῦ
 ἀνείν τῶν τισι λέγειν, καὶ πόσας δικητικῆς οἰ-
 κῆς μεγαλοπρεπῶς ἐτελέγησθαι πόσα ἡ κα-
 ταγῶγια πλοχῶν καὶ ξένων, καὶ μοναστικῆς
 συνοικίας συνεχῆσθαι, διανοητικῆς ἀσκήσεως
 ταῦτα δαπάνη, καὶ τὸ σιγήσειον τῶν ἐνοικη-
 τῶν εἰ τῶν φίλων ἐν τῶν πραγμάτων πρῶτον
 τῆς ἀληθείας, ἐν μή τοῖς ἐμοῖς κηρύσει λογικῆς
 μαθησεται μὴ ψευδῶς, μὴ δὲ πρὸς κατὰ
 μέτρα δὲ συγγράφειν, εἰ τῶν ἐπισημοῦ-
 των τὸν αὐτῆς οἶκον ἀνάγκη πῶν ἔσθαι

διελθοῦτων τοιαύτων γνώσιν, καὶ τῶν γε-
γραμμένων πύθοιο, εἰ τῆ γραφῆ συνάδῃ
τὰ πρᾶγματα· ὃ δὲ μὴ ταῦτα μόνον πρὸς
πίσιν δοκεῖ, πιστέω καὶ θεὸς αὐτὸς, πάντο-
τε διά τινω πολλίαν κεχαρισμένην αὐτῷ
ἔχων· ὡς θυγατρὸς ἐτοιμῶς ὑπακείν, καὶ
πολλὰ κίς αὐτῆς τῶν πρᾶξεων περιφαί-
νεας· ἔγδ' ἀν φαίνη πόρε θεοφιλέαν τῶν ἀγα-
νεας τοῖς ἀνθρώποις, ἢ μὴ σφᾶς ἀξίως
ταύτης δια τῶν ἔργων παρέχουσιν· ἀλλ' ὅσα
μυθῶν κατ' ἕνασον εἰς ἀποδείξιν ἤκεν, ἐπι-
δήκνυτων θεοφιλή εἶναι τινω τῶ βασιλέως
ἀδελφῶν, ἐκὼν παρήσω τῶς μὴ καὶ μωμή-
σήαι τις ὡς ἕτερα πρᾶγμα δούρην, εἰς
ἐγκωμίων νόμον ἐτραπην· ὃ δὲ μοι καὶ καλῶ
αὐτῶν, ἐκκλησιαστικῆς τείσεως ἴδιον εἶναι
δοκεῖ, καὶ θεοφιλείας αὐτῆς περιφανῆς ἐλεγ-
χῶ, αὐτῶν ἐρω, εἰ καὶ χροῖνω ὑστερον συνέθη·
ἐχθ' ὃ ὡδε.

A bonorum illius perscriptam legerit, &
ex scriptis exploraverat, num res ipsæ
cum verbis nostris consentiant. Si cui
vero hæc per se sola non sufficiant, at
certe Deus illi fidem faciat; qui illam
ob vitæ sanctimoniam adeo charam ha-
bet & acceptam, ut eam orantem cele-
riter exaudiat, ac sæpenumero quæ ge-
renda sunt, ei prænuntiet. Neque enim
Dei amorem ac benevolentiam homi-
nibus unquam conciliari dixerim, nisi il-
li operibus suis dignos se amore illo præ-
stiterint. Ac singula quidem ex quibus
demonstrari potest Deo charam esse Im-
peratoris sororem, libens hic prætereo;
ne quis forte calumnietur, me qui aliud
scribendi argumentum susceperim, ad
laudes & encomia divertere. Illud ve-
ro quod per se ipsum & Ecclesiastica
historiæ congruum esse mihi videtur,
& divini in illam amoris perspicuum ar-
gumentum, hoc loco commemorabo,
quamvis aliquantò post acciderit. Est
autem hujusmodi.

Κεφ. 6.

CAPUT II.

Περὶ τῆς εὐρέσεως τῶν λειψόνων τῶν ἁγίων τεσσαράκοντα
μαρτύρων.

De inventione reliquiarum sanctorum
quadraginta Martyrum.

Γῆ τις δισηθεία τῆνομα, διάκονος τ' μα-
κεδονίης αἰρέσεως, οἰκῆται καὶ κήπον εἶχε
πρὸ τῶ τείχεος τ' κωνσταντινουπόλεως· καὶ ἰερόν
λελύανα ἐνθάδε ἐφύλαττε τῶν ἐν σεβαστείᾳ
τ' δερμῆρας καὶ τῶς λικνίης χροῖνης μαθηρη-
σάντων τεσσαράκοντα στρατιωτῶν μέγισσα
ἢ τελευσιάν, κατέλιπε τον περιεσημῶν τε-
πον μοναχοῖς ὁμοδόξοις, καὶ μετ' ὀρεκων αὐτῶν
ἐδῆθη ἐκείσε ταφῆσαι· ὑπερ' ἢ κεφαλῆς ἐπι-
τῶ ἀκρωτ' αὐτῆς πορθὸν ἰδίᾳ ἔεσαι, καὶ συλλα-
τα τῶ αὐτῆ τῶν μαρτύρων τα λείψανα, καὶ
μηδενὶ καταμηνύσαι καὶ οἱ μὴν ὡδε ἐποίησεν·
ὡσε ἢ τ' περισηκῆσεος θεραπείας μέγαλα γ-
χάνειν τῶς μάρτυρας· καὶ τῶς ἐξωθεν ἀγνωεῖν·
καὶ τα συλλεθῆμενα πρὸς δισηθείαν, διλή-
θειον οἶκον ὑπὸ γλῶ ἐτεκλήθητο περι τινω
αὐτῆς θήκην· εἰς δὲ τὸ περιφανῆς, οἰκῆ-
μα ὑπεράνω πωλίντοισ ὀπταῖς τὸ ἔδα-
φῶ· ἡμφισμένον, τε καλαβάσιον ἐκ τέτε
λανθάνον ἐπὶ τῶς μάρτυρας· μετ' δὲ ταῦτα
καυτάρην ἀνήρ τῶν τότε ἐν δυνάμει, ὡς

Mulier quædam, Eusebia nomine,
Diaconissa sectæ Macedonianæ,
ædes & hortum habebat haud procul à
mœnibus urbis Constantinopolitana.
Illic sacras reliquias custodiebat quadra-
ginta militum illorum, qui olim regnan-
te Licinio martyrium perpeffi erant Se-
bastia. Quæ cum moritura jam esset, su-
pradictum locum Monachis ejusdem
sectæ reliquit, & jurejurando eos ob-
strinxit, ut ipsam illic sepelirent, ac supra
caput in summa parte loculum ipsius se-
paratim inciderent, & Martyrum reli-
quias una cum ipsâ deponerent, nec ulli
rem indicarent. Ac monachi quidem
id quod mandatum erat, fecerunt. Ve-
rum ut Martyres debito cultu affice-
rentur, & res nihilominus, sicuti Euse-
biæ polliciti fuerant, extraneos lateret,
oratorium sub terra circa mulieris tu-
mulum ædificarunt: superne vero habi-
taculum construxerunt, cujus solum
coctis lateribus constatum erat, atque
ex eo descensum occultum ad Marty-
res. Postmodum vero Cæsarius, vir ea
tempestate potentissimus, quippe qui ad